

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 3. února 2026

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

POSTOJE ČECHŮ K ROBOTŮM SOUVISEJÍ S TÍM, JAK DŮVĚŘUJÍ DRUHÝM

Zapojit roboty do společnosti není v Česku jen technický problém, ukazují výsledky rozsáhlého výzkumu postojů veřejnosti k využívání robotů. Nejvíce záleží na tom, jak lidé důvěřují ostatním. Debatu o sociálních robotech a jejich roli ve společnosti proto nelze redukovat pouze na technické otázky či ekonomické přínosy. Výzkum vznikl spoluprací tří institucí v programu Strategie AV21 *Epicentra civilizace*.

Detailní pohled na to, kde česká veřejnost roboty přijímá a kde jejich využití naráží na etické, osobní a emoční hranice, představuje práce odborníků z Ústavu informatiky AV ČR (filozofie robotiky, etika), Masarykovy univerzity v Brně (psychologie, sociologie) a Anglo-americké vysoké školy v Praze (psychologie).

Klíčový faktor: důvěra v lidi

Jedním z nejdůležitějších zjištění výzkumu, do něhož se zapojilo téměř tisíc respondentů, je, že postoje k robotům statisticky významně souvisejí s mírou obecné důvěry v druhé lidi. Ti, kteří na základě svých životních zkušeností uvádějí, že většině lidí lze důvěřovat, vykazují nižší míru odmítání robotů a častěji připouštějí jejich využití v celé řadě sociálních rolí, které si tradičně spojujeme s lidmi.

Naopak osoby, které zastávají názor, že je třeba být ve styku s ostatními opatrní, častěji vnímají roboty jako hrozbu pro mezilidské vztahy a vyjadřují silnější skepsi vůči jejich zapojení do péče i sociálních interakcí.

„Výzkum tak zpochybňuje rozšířenou představu, že by nedůvěra v lidi mohla vést k větší důvěře v roboty,“ říká David Černý z Ústavu informatiky AV ČR.

Data naopak ukazují, že vztah k robotům je součástí širšího hodnotového rámce: osoby, které důvěřují druhým, jsou zpravidla otevřenější i novým umělým aktérům, zatímco nedůvěra v lidi souvisí s jejich odmítáním.

Kontakt pro média: **Eliška Zvolánková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 739 535 007

Tři oblasti, tři různé reakce

Analýza dat dále ukázala, že veřejnost ve svých postojích rozlišuje mezi různými typy využití robotů ve společnosti:

Praktická výpomoc, sociální a zdravotnická asistence

V řadě situací, jako je monitorování zdravotního stavu, dávkování léků nebo využití robotů jako nástrojů lékaře, je česká veřejnost relativně otevřená. Zároveň se však objevují obavy týkající se bezpečnosti, spolehlivosti a ochrany osobních dat.

Tělesná intimita a péče

Výrazně citlivější jsou scénáře, v nichž by roboti vykonávali tělesně intimní úkony, například koupání, hygienu, oblékání nebo péči o malé děti a seniory. Právě zde se nejčastěji objevuje silný nesouhlas a pocit překračování osobních hranic.

Sociální a emoční vztahy

Pro mnoho lidí je problematická i představa, že by roboti nahrazovali lidský kontakt – například poskytovali emoční podporu, vedli dlouhé rozhovory nebo vstupovali do intimních vztahů.

Roboti jako náhrada člověka? Veřejnost je spíše skeptická

Přibližně sedm z deseti respondentů se přiklání k názoru, že mezilidské vztahy a péči nemohou ani v budoucnu roboty plně nahradit. Tento postoj je výraznější u lidí, kteří vykazují nižší míru obecné důvěry v ostatní a zároveň pociťují obavy z konkrétních scénářů využití robotů, zejména v sociálně a emočně citlivých situacích.

„*Postoje k robotům a jejich rolím ve společnosti nepředstavují primárně technický problém.*”

„Výsledky tak naznačují, že postoje k robotům a jejich rolím ve společnosti nepředstavují primárně technický problém, ale spíše odrážejí širší společenské a hodnotové orientace, mezi něž patří důvěra, respekt k autonomii a ochota přijímat nové aktéry do sociálního světa,“ říká David Černý.

Veřejnost není jednotná

Data rovněž ukazují, že českou společnost nelze jednoduše rozdělit na příznivce a odpůrce sociálních robotů. Postoje veřejnosti se liší především v tom, kde lidé vedou hranice přijatelnosti jejich využití: zatímco někteří odmítají zejména tělesně intimní formy péče, jiní mají výhrady k sociálním a emočním rolím robotů a další zaujímají spíše pragmatický postoj, který připouští využití robotů v konkrétních a omezených oblastech.

Proč na tom záleží

„*Debatu o sociálních robotech a jejich roli ve společnosti nelze redukovat pouze na technické otázky či ekonomické přínosy.*”

Výsledky výzkumu naznačují, že debatu o sociálních robotech a jejich roli ve společnosti nelze redukovat pouze na technické otázky či ekonomické přínosy. Má-li roboty v jejich sociálních rolích veřejnost přijímat, musejí být jejich využívání a další rozvoj kriticky reflektovány v širším společenském a hodnotovém kontextu, který zahrnuje otázky důvěry, autonomie, lidské důstojnosti a odpovědnosti.

Výzkum pokračuje

Výzkum je součástí dlouhodobého programu zaměřeného na využívání sociálních robotů, který podporuje Akademie věd České republiky v projektu Strategie AV21 – [Epicentra civilizace](#). Cílem výzkumu je zmapovat postoje české veřejnosti k sociálním robotům a zároveň nabídnout filozofickou a etickou analýzu příslibů, problémů a výzev, jež přináší postupné nahrazování lidí roboty v tradičních sociálních rolích.

Více informací:

David Černý

Ústav informatiky AV ČR
cerny@cs.cas.cz

Lucie Vidovičová

Masarykova univerzita v Brně
vidovicova@fss.muni.cz

Petr Zámečník

Anglo-americká vysoká škola v Praze
petr.zamecnik@centrum.cz

STRATEGIE AV21